

«БЕКІТЕМІН»

ҚР ҒЖБМ «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК директоры

Р. Т. Емелбаев

2023ж.

**«Арнайы психология» пәні бойынша
Педагогтардың білімін бағалауға арналған тест спецификациясы
(2023 жылдан бастап қолдану үшін)**

1. Мақсаты: Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді аттестаттау барысында Педагогтердің білімін бағалау тест тапсырмаларын әзірлеу мақсатында құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтердің білім деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «Арнайы психология» пәні бойынша оқу бағдарламасына сәйкес оқу материалдары енгізілген.

№	Тақырып	№	Тақырыпша	Оқу мақсаттары
01	Арнайы психологияның теориялық негіздері	01	Арнайы психологияның пәнаралық салалары мен зерттеу әдістері	Арнайы психологияның пәнаралық салалары мен зерттеу әдістері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
02	Баланың жалпы және ерекше психологиялық дамуы	02	Мүмкіндігі шектеулі балалардың психикалық даму ерекшеліктері	Мүмкіндігі шектеулі балалардың психикалық даму ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
03	Психикалық дизонтогенездің негізгі сипаттамасы	03	Дизонтогенездің психологиялық параметрлері	Дизонтогенездің психологиялық параметрлері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
04	Психикалық даму бұзылыстарының сипаттамасы	04	Психикалық даму бұзылыстарының негізгі түрлері	Психикалық даму бұзылыстарының негізгі түрлері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
05	Зияты зақымдалған балалардың психикалық даму ерекшеліктері	05	Зияты зақымдалған балалардың сипаттамасы	Зияты зақымдалған балалардың психикалық даму ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
06	Психикалық дамуы тежелген балалардың психикалық ерекшеліктері	06	Психикалық дамуы тежелген балалардың сипаттамасы	Психикалық дамуы тежелген балалардың психикалық ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
07	Есту қабілеті зақымдалған балалардың психикалық даму ерекшеліктері	07	Есту қабілеті зақымдалған балалардың сипаттамасы	Есту қабілеті зақымдалған балалардың психикалық даму ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін

				анықтау
08	Көру қабілеті зақымдалған балалардың психикалық ерекшеліктері	08	Көру қабілеті зақымдалған балалардың сипаттамасы	Көру қабілеті зақымдалған балалардың психикалық ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
09	Тірек-қимыл аппараты зақымдалған балалардың психикалық ерекшеліктері	09	Тірек-қимыл аппараты зақымдалған балалардың сипаттамасы	Тірек-қимыл аппараты зақымдалған балалардың психикалық ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау
10	Сөйлеу тілі зақымдалған балалардың психикалық ерекшеліктері	10	Сөйлеу тілі зақымдалған балалардың сипаттамасы	Сөйлеу тілі зақымдалған балалардың психикалық ерекшеліктері жөніндегі түсініктері мен білімдерін анықтау

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы.

Арнайы психология жалпы психологияның құрамдас бөлігі болып табылады; ҚР меншетелдердегі арнайы білім берудің теориялық және практикалық аспектілері; мүмкіндігі шектеулі балалардың даму бұзылыстарының ерекшеліктері.

Дайындалған сұрақтар, арнайы психологияның түсініктері мен терминологиясы, психикалық даму үдерістері және оның негізгі заңдылықтары, арнайы психологиядағы ғылыми жетістіктердің теориялық және қолданбалы маңыздылығы жөніндегі білімдерін тексеруге бағытталғын.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 26 %; орташа деңгейде (В) – 60 %; жоғары деңгейде (С) – 14 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, тестіленушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. О.Н.Усанова «Специальная психология», Питер, 2006
2. Кузнецова Л.В. «Основы специальной психологии». М., 2011.

3. Сулейменова Р.А., Хакимжанова Г.В. Отечественный и зарубежный опыт включения детей с ограниченными возможностями в общеобразовательный процесс. Проблемы и пути решения. Алматы., 2001.стр 35
4. Кенжебаева Т.Б. Арнайы психология. Оқу құралы. Павлодар 2011.
5. Арнайы психология. Қ.С. Тебенова, А.Р. Рымханова.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
Орта білім беру комитеті

_____ (қолы) _____ (Т.А.Ә)
«13» _____ 2023 ж.

